NORAKSTS
Lieta Nr.A42407806
A337-08/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 19.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese E.Apīne,
piedaloties atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes (turpmāk – atbildētājs) pārstāvim Andrim Ozolam,
atklātā tiesas sēdē Antonijas ielā 6, Rīgā 2008.gada 4.martā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *I.G.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikuma par Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 27.aprīļa lēmuma Nr.20/10/5-G/650 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 28.decembrī Rīgas pilsētas Ceļu policijas priekšnieka vietnieks pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.050/KP030045, ar kuru pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) pārkāpumiem, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvā pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15] panta ceturtajā daļā, 149.[4] panta piektajā daļā, 149.[24] panta pirmajā un otrajā daļā, 149.[4] panta divpadsmitajā daļā, 149.[31] panta ceturtajā daļā.

[2] Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs to 2006.gada 18.aprīlī apstrīdējis Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšniekam, vienlaikus izsakot lūgumu par procesuālā termiņa atjaunošanu. Ar Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.20/10/5-G/650 „Par apstrīdēto lēmumu" (turpmāk arī – Lēmums) noraidīts *I.G.* lūgums atjaunot nokavēto procesuālo termiņu.

[3] 2006.gada 30.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *I.G.* pieteikums, kurā lūgts atcelt Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.20/10/5-G/650.

I.G. pieteikumā norāda, ka Lēmumam nepiekrīt, jo tajā norādīts, ka 2005.gada 2.septembrī *I.G.* bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola reibumā, vadīja motociklu, kuram nav veikta valsts tehniskā apskate un obligātā civiltiesiskās apdrošināšana, neievēroja ceļa apzīmējumu, kā rezultātā notika sadursme.

No lietas materiāliem ir redzams, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī persona, kas vadīja motociklu, uzdevās par *M.G.*. Vēlāk, pēc papildus pārbaudes, tika konstatēts, ka *M.G.* nav izdarījis minēto pārkāpumu, bet viņš norādīja, ka viņam ir trīs brāļi. Uzrādot *M.G.* brāļu fotogrāfijas, inspektors *I.J.* atpazina ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju – *I.G.*. Pamatojoties uz norādītajiem faktiem, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā pret *M.G.* izbeigta, bet uzsākta pret *I.G.*

Pieteicējs uzskata, ka viņa saukšana pie administratīvās atbildības ir pamatota tikai ar inspektora ziņojumu un atpazīšanu pēc fotoattēla. Ņemot vērā, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī netika noskaidrota pārkāpēja personība un kļūdaini saukta pie atbildības cita persona, tad konkrētajā gadījumā iestādei bija pienākums rūpīgāk pārbaudīt jaunos faktus. Amatpersonas nav pārbaudījušas *I.G.* personību, faktisko dzīves vietu, nav centušās iegūt no viņa paskaidrojumus.

Faktu, ka pieteicējs nevarēja būt minētā pārkāpuma izdarītājs, apstiprina pieteicēja atrašanās Anglijā kopš 2004.gada. Anglijā pieteicējs atradies arī laika posmā no 2005.gada 1.septembra līdz 2006.gada 20.martam. Minētos faktus var apstiprināt pieteicēja ārvalsts darba devēja kvītis par algas izmaksām. Policija ir saukusi pieteicēju pie atbildības nepamatoti un par pārkāpumu, ko pieteicējs faktiski nav varējis izdarīt.

Policijas amatpersonas neuzskatīja par nepieciešamu veikt pasākumus, lai uzrādītu atpazīšanai konkrētu personu. Tāpat fotoattēli atpazīšanai netika uzrādīti citiem procesa dalībniekiem. Lietas materiālos nav arī *M.G.* paskaidrojuma par *I.G.*.

Pieteicējs uzskata, ka procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai jāatjauno, jo jau kopš 2004.gada pieteicējs dzīvo un strādā Anglijā, bet Latvijā pavada tikai atvaļinājumus. Pēdējo reizi Latvijā bijis tikai 2006.gada 20.martā. Tā kā jau tobrīd bija notecējis apstrīdētā lēmuma pārsūdzēšanas termiņš un ņemot vērā, ka pieteicējs nevarēja un viņam nevajadzēja zināt par šādu lēmumu, jo nekādu pārkāpumu pieteicējs nav izdarījis, tad likumā noteiktajā termiņā faktiski nav varējis zināt, saņemt un apstrīdēt lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības.

[4] 2006.gada 26.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemti Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes jeb atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros pieteicēja prasījums netiek atzīts.

Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldē 2006.gada 18.aprīlī tika saņemts pieteicēja pilnvarotās personas iesniegums par ceļu satiksmes negadījumu, kas notika 2005.gada 2.septembrī, Rīgā, ap

plkst.01.21, kur uz notikuma brīdi nenoskaidrots vadītājs bez vadītāja apliecības, bez ikgadējās vadītā transportlīdzekļa tehniskās apskates un obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas, alkoholisko dzērienu iespaidā (alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā 1,68 promiles) vadīja motociklu Honda CB400, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/* pa Brīvības ielu, no Matīsa ielas puses Bruņinieku ielas virzienā un iepretim namam Nr.80, iebraucot brauktuves pretējā virziena kustības joslā, izraisīja sadursmi ar automobili Honda Civic, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/*, vadītājs *A.M.*, un automobili Mercedes Benz ML 500, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/*, vadītāja *V.G.*, kas brauca pretējā virzienā pa savu kustības joslu.

Pēc izmeklēšanas darbību veikšanas tika konstatēts, ka negadījuma izraisītājs ir bijis *I.G.*, par ko viņam nosūtīts 2005.gada 20.decembra lēmums Nr.4167, ar kuru izbeigta administratīvā lietvedība pret *M.G.* un uzsākta administratīvā lietvedība pret *I.G.*

2005.gada 28.decembrī ar lēmumu Nr.050/KP030045 pieteicējs tika saukts pie administratīvās atbildības, uzliekot viņam naudas sodu Ls 500,00 apmērā un atņemot visu kategoriju transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 24 mēnešiem.

Lēmums Nr.050/KP030045 pieteicējam nosūtīts ierakstītā sūtījumā 2005.gada 30.decembrī.

Atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmās daļas prasībām personām, kuras dzīvo Latvijas valsts teritorijā, ir jādeklarē dzīves vieta, kas ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes personas datu pārlūkā *I.G.* dzīvesvieta ir norādīta Radžupes iela 5-3, Aknīste, Jēkabpils rajons, pēc kuras minētajai personai tika nosūtīti administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtie lēmumi.

Pieteicēja pārstāvja iesniegtās algu kvīšu neapstiprinātas kopijas nav apliecinājums tam, ka *I.G.* 2005.gada 2.septembrī neatradās Latvijā.

Atbildētājs uzskata, ka nav pamata procesuālā termiņa atjaunošanai un Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 27.aprīļa lēmums Nr.20/10/5-G/650 atstājams negrozīts.

[5] Uz tiesas sēdi pieteicējs nav ieradies, taču lietā 2008.gada 3.martā saņemts pieteicēja pārstāvja iesniegums, kurā lūgts lietu skatīt bez pieteicēja un pieteicēja pilnvarotā pārstāvja klātbūtnes.

Papildus norādīts, ka būtiskākais ir lietā noskaidrot, vai pieteicējs 2005.gada 2.septembrī atradās Latvijā un fiziski bija spējīgs pārkāpumu izdarīt.

Uzklausot atbildētāja pārstāvja viedokli, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez pieteicēja un pieteicēja pilnvarotās personas klātbūtnes.

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis norādīja, ka pieteikumu neatzīst par pamatotu, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos paustajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties atbildētāja pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudot procesa dalībnieku rakstveida paskaidrojumus, kā arī lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[8] Ar Lēmumu pieteicējs atteicies atjaunot procesuālo termiņu un izskatīt pēc būtības pieteicēja iebildumus par Rīgas pilsētas Ceļu policijas priekšnieka vietnieka 2005.gada 28.decembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.050/KP030045, ar kuru pieteicējam piemērots administratīvais sods. No minētā secināms, ka atbildētājs kā augstāka iestāde nav izskatījusi pieteicēja 2006.gada 18.aprīļa sūdzību pēc būtības saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.pantu.

Tādējādi Administratīvajai rajona tiesai sākotnēji ir jāpārbauda, vai atbildētājs pamatoti ir pieņēmis Lēmumu, atsakot izskatīt administratīvo lietu augstākā iestādē, kas ir par pamatu tam, lai lieta tiktu pieņemta izskatīšanai Administratīvajā rajona tiesā pēc būtības.

Ja Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieks 2006.gada 27.aprīlī nepamatoti atteicis izskatīt pieteicēja sūdzību, tiesai ir pamats skatīt administratīvā pārkāpuma lietu pēc būtības. Savukārt, ja Lēmums ir tiesisks un pamatots, administratīvā pārkāpuma lieta pēc būtības nav skatāma.

[9] Saskaņā ar Administratīvās procesa likuma (turpmāk arī – APL) 250.panta pirmo daļu, tiesa, taisot spriedumu, pārbauda, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; vai administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības. Savukārt, panta otrā daļa noteic, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

[10] Pārbaudot to, vai, pieņemot Lēmumu, ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, tiesa pārkāpumus nekonstatē. Lēmums pieņemts atbildētāja kompetences ietvaros likumā noteiktajos termiņos. Tāpat arī atbildētājs ir ievērojis APL 67.panta otrajā daļā ietvertās prasības par administratīvā akta sastāvdaļām, kā arī Lēmumā ir atsauces uz tiesību normām.

[11] Pārbaudot Lēmuma materiālo tiesiskumu, tiesa konstatē, ka Lēmumā atbildētājs nav konstatējis pamatu procesuālā termiņa atjaunošanai par spēkā stājušos lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Lēmumā norādīts, ka personai ir jābūt sasniedzamai tiesiskajās attiecībās ar valsti, kā arī vērtēti pieteicēja argumenti par termiņa kavējuma iemesliem.

Tāpat Lēmumā ir norādīts uz Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta otro daļu, kas nosaka, ka dzīvesvietas maiņas gadījumā attiecīgās personas pienākums ir mēneša laikā, kopš tā pastāvīgi dzīvo jaunajā dzīvesvietā, deklarēt to dzīvesvietas deklarēšanas iestādē.

[12] Ieskatoties iedzīvotāju reģistra datu bāzē, tiesa secina, ka pieteicēja deklarētā dzīvesvieta kopš 1999.gada 10.februāra ir Radžupes iela 5, dzīvoklis Nr.3, Aknīste, Jēkabpils rajons. Nekādas izmaiņas reģistrā nav izdarītas, arī attiecībā uz pieteicēja atrašanos Anglijā kopš 2004.gada.

Tiesas ieskatā pieteicēja atsaukšanās uz to, ka viņš nevarēja un viņam nevajadzēja zināt par Lēmuma esamību, ir nepamatota. Personas tiesiskā saikne ar valsti tiek uzturēta, balstoties uz valsts iestāžu rīcībā esošo informāciju par personas dzīvesvietu. Minētais prezumē to, ka ikviens sūtījums personai uz tās deklarēto dzīvesvietu ne tikai tiek saņemts, bet arī – personai to ir pienākums saņemt. Gadījumos, kad personai ir ierobežojumi saņemt korespondenci uz deklarēto adresi, tiesiskā saikne ar valsti jānodrošina personai pašai, piemēram, mainot deklarēto adresi pret citu vai arī uzticot vēstuļu saņemšanu kādai citai personai, kura dara zināmu personai sūtījuma saņemšanas faktu.

Tātad, ja pieteicējs atbilstoši iedzīvotāju reģistrā sniegtai informācijai, kas tiek uztverta kā patiesa, atrastos savā dzīvesvietā Radžupes iela 5, dzīvoklis Nr.3, Aknīste, Jēkabpils rajons, tad sūtījums tiktu saņemts. Tāpat sūtījums tiktu saņemts gadījumā, ja pieteicējs būtu darījis zināmu pasta nodaļai to adresi, uz kuru sūtījumi pāradresējami vai arī uzticējis saņemšanas pienākumu citai personai. Tiesa minēto uzskaitījumu veic, lai uzsvērtu to, ka šīs darbības ir tiešā veidā saistītas ar personai noteiktā pienākuma izpildi un personas gribu, jo lietā nav strīda par sūtījuma esamību, bet ir strīds par to, vai pieteicējam bija pienākums to saņemt un par Lēmumu zināt.

[13] Administratīvā procesa likuma 44.pants nosaka, ka tiesības izpildīt procesuālas darbības zūd līdz ar likuma, iestādes, tiesas vai tiesneša noteiktā termiņa izbeigšanos. Savukārt Administratīvā procesa likuma 46.pantā noteikts, ka *nokavēto procesuālo termiņu var atjaunot* iestāde [..] pēc administratīvā procesa dalībnieku lūguma, *ja atzīst nokavēšanas iemeslu par attaisnojošu.* Atjaunojot nokavēto termiņu, iestāde vai tiesa vienlaikus atļauj izpildīt nokavēto procesuālo darbību.

Iemeslam, lai tas attaisnotu nokavējumu, ir jābūt tādam, kas objektīvi ir liedzis personai jebkuru iespēju izpildīt attiecīgo procesuālo darbību, un tādam, kas nav bijis atkarīgs no šīs personas gribas.

Arī procesuālo tiesību doktrīnā atzīts, ka „katrā ziņā iemesli, lai tie būtu attaisnojami, nevar būt atkarīgi no nokavējušā lietas dalībnieka gribas un rīcības" (*sk., Civilprocesa likuma komentāri. Rīga: Tiesu Namu Aģentūra, 1999, 62.lpp.*).

Taču konkrētajā lietā tiesa nekonstatē no pieteicēja gribas neatkarīgus apstākļus, kas būtu par iemeslu tam, ka pieteicējs nav saņēmis Lēmumu termiņā.

Tādējādi atbildētājs pamatoti ir atteicis atjaunot procesuālo termiņu lēmuma Nr.050/KP030045 apstrīdēšanai un, pamatojoties uz spriedumā izklāstītajiem apsvērumiem, pārsūdzētais Lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

[14] Vienlaikus tiesa norāda, ka pieteicēja pārstāvis lietā ir iesniedzis pieteicēja algas izmaksu kvītis. Tā kā administratīvā pārkāpuma lieta pēc būtības netiek skatīta, minētās kvītis nav attiecināmas uz izskatāmo lietu. Taču norādāms, ka šie pieteicēja iesniegtie dokumenti ir svešvalodā. Savukārt, APL 110.panta otrā daļa nosaka, ka *„dokumentus svešvalodā administratīvā procesa dalībnieki iesniedz, pievienojuši tiem noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā"*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *I.G.* pieteikumu par Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 27.aprīļa lēmuma Nr.20/10/5-G/650 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese (paraksts) E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____ E.Apīne
Rīgā, 2008.gada 19.martā